

MARTINLAAKSON KOULUN OPETUSSUUNNITELMA 2016

Sisällys

LUKU 2 PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA.....	2
LUKU 3 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET.....	3
3.1. Laaja-alaisen osaamisen koulukohtaiset painotukset	3
3.2. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen ja arviointi.....	4
LUKU 4 YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI.....	4
4.1. Martinlaakson koulun toimintakulttuurin kehittämisen tavoitteet	4
4.2. Martinlaakson koulun oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteet.....	5
4.3. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutuminen, seuranta, arviointi ja kehittäminen	6
LUKU 5 OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN	6
5.1. Yhteinen vastuu koulupäivästä.....	6
5.2. Yhteistyö	8
5.3. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus.....	9
5.4. Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta	9
LUKU 6 OPPIMISEN ARVIOINTI	10
LUKU 7 OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI	11
7.1. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestämiseen liittyvät keskeiset linjaukset.....	11
7.2. Kolmiportainen tuki	11
7.3. Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot	12
LUKU 9 KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ.....	13
9.1. Kielitietoinen toimintakulttuuri.....	13
9.2. Oppilaiden omien äidinkielen ja kulttuurien huomioiminen	13
9.3. Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen	14
LIITE 1. Käyttäytymisen arviointi	15

LUKU 2 PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA

Martinlaakson koulun arvot ovat Vantaan perusopetuksen mukaisesti hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisten kunnioitus. Vantaan visio on: ”Opimme tulevaisuuden tietoja ja taitoja sekä rakennamme turvallista lähikoulua. Toimimme vastuullisesti ja teemme ekososiaalisesti kestäviä valintoja.”

Hyvinvointi

Martinlaakson koulussa luodaan hyvät edellytykset oppilaan kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. Koulun aikuiset ovat aidosti kiinnostuneita oppilaasta, hänen oppimisestaan ja hyvinvoinnistaan. Hyvinvointia tuetaan monin eri tavoin, ja jo olemassa olevia toimintatapoja, kuten oppilashuollon ja yhteisöllisen hyvinvointiryhmän roolia, kehitetään. Monipuoliset kiusaamisen vastaiset toimenpiteet ovat tärkeässä asemassa, ja oppilaiden epäasialliseen käytökseen puututaan järjestelmällisesti. Oppilaita kasvatetaan inhimillisyyteen, suvaitsevuuteen ja erilaisuuden kunnioittamiseen.

Oppimisen ilo

Oppilaiden omia oppimispolkuja, jotka perustuvat heidän vahvuuksiinsa ja kehittämisalueisiinsa, kehitetään. Tässä tärkeänä apuna ovat joustavat oppimisympäristöt ja -järjestelyt. Martinlaakson koulussa suositetaan toiminnallista, vuorovaikutuksellista ja kokemuksellista oppimista. Yhteinen tekeminen ja vastuun kantaminen luovat välittämistä ja oppimisen iloa. Oppilaat voivat vaikuttaa koulun arkisiin toimintatapoihin mm. toimimalla vireässä oppilaskunnassa. Oppilaskunta toimii oppilaiden äänitorvena kehitettäessä koulun toimintaa yhdessä henkilöstön ja huoltajien kanssa. Tavoitteena on, että kaikki oppilaat tuntevat olevansa aktiivisia yhteisön jäseniä.

Toisten kunnioittaminen

Martinlaakson koulussa oppilaat ja aikuiset oppivat kohtaamaan erilaisuutta. Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus ovat luonnollinen osa koulun arkea. Tavoitteena on kasvattaa sivistyneitä ihmisiä, jotka kunnioittavat ja arvostavat toisiaan erilaisuudesta ja erilaisista mielipiteistä huolimatta. Jokainen kouluyhteisön jäsen on arvokas, merkittävä ja riittävä omana itsenään.

Oppimiskäsitys

Martinlaakson koulussa oppimiskäsityksen perustana on oppilas aktiivisena ja itseohjautuvana sekä valveutuneena toimijana. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Oppimista tapahtuu myös koulun ulkopuolella. Oppilaiden erityistaitoja ja vahvuuksia pyritään hyödyntämään. Oppilasta kasvatetaan ottamaan vastuuta omista opinnoistaan ja valinnoistaan hänen ikänsä ja kehitystasonsa huomioiden. Koulussa kiinnitetään alkuopetuksesta lähtien huomiota oppilaan ajattelu- ja opiskelutaitojen kehittämiseen.

Oppilasta kannustetaan huolehtimaan lähiympäristöstä ja luonnosta. Häntä ohjataan välittämään muista ihmisistä sekä kantamaan vastuuta yhteisestä, ei vain omasta, hyvästä. Koulun aikuiset toimivat esimerkkeinä oppilaille omalla käytöksellään ja toiminnallaan.

Martinlaakson koulussa tavoitteena on opettaa oppilaalle tulevaisuudessa tarvittavia tietoja ja taitoja, jotta hän osaa toimia jatkuvasti muuttuvassa yhteiskunnassa. Oppilasta kuullaan ja hänen näkemyksiään arvostetaan. Hänelle annetaan rakentavaa palautetta, minkä myötä hän oppii arvioimaan omaa oppimistaan sekä toimintaansa ja sen seurauksia. Tavoitteena on, että oppilas uskoo itseensä ja siihen, että hänen omilla valinnoillaan ja toiminnallaan on merkitystä sekä muille että hänelle itselleen ja hänen tulevaisuudelleen.

Arvoperustan ja oppimiskäsityksen arviointi ja seuranta

Martinlaakson koulun arvoperustaa ja oppimiskäsitystä arvioidaan ja seurataan koulun arjessa ja henkilökunnan keskenään käymissä keskusteluissa. Arvot välittyvät koulun toimintakulttuurissa.

LUKU 3 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia. Laaja-alaisen osaamisen lisääntyneen tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteko sekä aktiivisena kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät riittävän yleissivistyksen saavuttamista.

Laaja-alaisen osaamisen seitsemän osaamiskokonaisuutta ovat:

- L1. Ajattelu ja oppimaan oppiminen**
- L2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu**
- L3. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot**
- L4. Monilukutaito**
- L5. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen**
- L6. Työelämätaidot ja yrittäjyys**
- L7. Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä kehitys**

Martinlaakson koulussa painotetaan arjen hallintaan ja tulevaisuuden työelämän taitoihin liittyviä kysymyksiä. Koulussa kiinnitetään edellisten lisäksi erityistä huomiota ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoihin sekä monilukutaitoon. Näiden laaja-alaisen osaamiskokonaisuuksien toteutustapoja havainnollistetaan seuraavassa luvussa.

3.1. Laaja-alaisen osaamisen koulukohtaiset painotukset

Arjen taidot ja itsestä huolehtiminen

- Toiminnassa huomioidaan jokapäiväinen vastuu omasta ja yhteisestä työstä sekä ympäristöstä yhteistyössä kotien kanssa.
- Koulussa suunnitellaan aiheeseen liittyviä tempauksia, kilpailuja, tietoisuuksia ja teemaviikkoja, jotka tukevat arjen ja itsestä huolehtimisen taitojen kehittymistä. Tähän resursoidaan myös oppitunteja, joilla keskitytään ko. taitojen kehittämiseen (esimerkiksi KiVa Koulu -tunnit, Lions Quest).
- Oppilaita ohjataan toimimaan valvonta-apulaisina (esimerkiksi ruokalassa, periaatteella isommat ohjaavat pienempiä). Oppilaille järjestetään mahdollisuus tutustua koulunpidon eri osa-alueisiin vastuullisuuden kasvattamiseksi (esimerkiksi ruokala-TET).
- Kiusaamista vastaan toimitaan aktiivisesti kaikilla vuosiluokilla. Opetuksessa hyödynnetään mm. valmista KiVa Koulu -materiaalia. Erityisesti nivelvaiheissa 1. ja 7. luokilla pidetään kiusaamisen vastaiseen toimintaan liittyviä oppitunteja ja kiinnitetään huomiota oppilaiden vuorovaikutustaitoihin.
- Järjestetään Yhteishyvä-päiviä, jolloin koko koulu työskentelee yhteisen asian hyväksi. Päivän aikana toteutetaan erilaisia ympäristöön liittyviä parannustoimia, kuten siistimistä ja korjaamista. Päivän tarkoitus on yhteisen päämäärän hyväksi, ei omaksi eduksi, toimiminen.
- Tehdään yhteistyötä yli luokkatasorajojen (esimerkiksi kummitoiminta).
- Oppilaiden omaa osaamista hyödynnetään erilaisissa pajapäivissä ja välituntitoiminnassa (esimerkiksi välituntikerhot).

Työelämätaidot ja yrittäjyys

- Painotetaan työelämässä tarvittavaa asianmukaista käyttäytymistä ja vuorovaikutustaitoja sekä yhteistyötaitoja. Tämä tarkoittaa pitkäjänteisen työskentelyn harjoittelua sekä itsenäisesti että toisten kanssa.

- Tehdään yhteistyötä lähiseudun oppilaitosten ja yritysten kanssa. Yhteistyö pyritään aloittamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa perusopetusta. Pyritään hyödyntämään jo alemmilla luokilla oppilaiden ja vanhempien kontakteja esim. työpaikkaesittelyjen muodossa.
- Oppilaat suorittavat TET-harjoittelun.
- Oppilaskuntayhteistyössä pyritään vahvistamaan oppilaiden kansalaistaitoja sekä lisäämään vaikuttamismahdollisuuksia.
- Tarkoituksena on herättää kiinnostusta ja positiivista asennetta työtä ja työelämää kohtaan.

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (monilukutaito huomioon ottaen)

- Ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja opetetaan jokapäiväisessä koulutyössä. Ne painottuvat erityisesti ensimmäisille luokille (koululaistaidot), kolmansille luokille (opiskelutaidot) ja seitsemänsille luokille (oppimaan oppimisen taidot).
- Luodaan oppilaille turvallinen ja kannustava ilmapiiri yrittää ja epäonnistua. Oppilaat ohjataan pohtimaan asioita monista eri näkökulmista ja etsimään erilaisia ratkaisumalleja ja -vaihtoehtoja.
- Tuetaan oppilaan myönteistä minäkuvaa oppijana.
- Oppilasta ohjataan lukemaan erilaisia tekstejä erilaisista lähteistä kriittisesti analysoiden.

3.2. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen ja arviointi

Opetustyössä laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisesta huolehtii jokainen opettaja omalta osaltaan antaessaan opetussuunnitelman mukaista opetusta. Lisäksi koulussamme järjestetään erilaisia paja- ja teemapäiviä, jotka tukevat kyseisten tavoitteiden saavuttamista. Yhteistyötä aineryhmien ja luokkatasojen kesken lisätään. Yhteistyötä tuetaan erilaisin työjärjestysteknisin keinoin.

Toteutumista arvioidaan lukuvuosittain käytävällä henkilöstön keskinäisellä arviointikeskustelulla. Keskustelussa kerätään palautetta käytetyistä työtavoista ja pyritään sekä jakamaan hyviä käytäntöjä että kehittämään toimintaa palautteen perusteella. Tavoitteiden toteutumisen seurannassa ja palautteen keräämisessä voidaan hyödyntää erilaisia sähköisten kanavien kautta tehtäviä kyselyjä opetushenkilöstölle ja oppilaille.

LUKU 4 YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

Martinlaakson koulu on monikulttuurinen ja -muotoinen yhteisö. Keskiössä on oppilas. Koulussa työskentelevät aikuiset ovat turvallisia, välittäviä ja kuuntelevia. Aikuiset toimivat yhteisten periaatteiden mukaisesti, ja heillä on hyvä oppilaantuntemus. Koulussa on selkeät säännöt ja toimintatavat (rutiinit ja käytänteet), jotka ovat hyvin kaikkien tiedossa. Toiminta perustuu avoimeen ja vuorovaikutteiseen johtamiseen sekä yhdessä oppimiseen. Kannustamme, kokeilemme ja kehitämme.

4.1. Martinlaakson koulun toimintakulttuurin kehittämisen tavoitteet

Vastuuntuntoinen oppilas

- Oppilas ymmärtää olevansa vastuussa omasta oppimisestaan sekä kouluviihtyvyydestään. Oppilas tukee koko ryhmän oppimista ja luo hyvää henkeä kouluun omalla toiminnallaan. Koti ja koulu tukevat yhteistyössä oppilasta.
- Oppilas ymmärtää, että omilla valinnoilla on vaikutusta sekä häneen itseensä että ympäristöön paikallisesti ja globaalisti.

- **Arviointi:** Oppilaan osalta arvioidaan osana oppilasarviointia (mm. arviointikeskustelussa) ja henkilöstön osalta osana toimintavuoden arviointia.

Oppilaan osallisuus oman koulun arjessa

- Jokaiselle oppilaalle annetaan mahdollisuus vaikuttaa mm. oman luokan toiminta- ja työtapojen valintaan. Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus antaa ideoita koulun kehittämiseen. Oppilaat pääsevät vaikuttamaan monialaisten oppimiskokonaisuuksien sisältöihin ja toteutustapoihin. Koulussa toimii oppilaskunta, joka osallistuu koulun kehittämiseen yhteistyössä rehtorien, johtoryhmän ja erilaisten aikuisista ja oppilaista koostuvien ryhmien kanssa.
- **Arviointi:** Oppilailla on jatkuva mahdollisuus tehdä aloitteita omalle luokanohjaajalleen ja oppilaskunnan hallitukselle. Oppilaiden kokemuksia osallisuudesta arvioidaan eri kyselyiden osana. Oppilaskunnan hallituksen toimintaa arvioidaan vuosittain.

Kehittyvä opettaja

- Jokainen koulun aikuinen välittää omalla esimerkillään koulun arvoja, asenteita ja tapoja. Aikuiset luovat omalla toiminnallaan toisia arvostavan, avoimen ja vuorovaikutteisen kouluyhteisön. Opettaja on työssään ammatillinen.
- Opettajan ammatillista kehittymistä pidetään Martinlaakson koulussa erittäin tärkeänä. Opettajat ovat valmiita kehittämään ja kokeilemaan erilaisia työtapoja sekä osallistamaan oppilaita mukaan prosessiin. Opettaja antaa rakentavaa palautetta, jonka pohjalta oppilas oppii arvioimaan itseään.
- **Arviointi:** Henkilöstön hyvinvointia ja kehittymistavoitteiden toteutumista arvioidaan erilaisin kyselyin ja keskusteluin vuosittain.

Toimintakulttuurin kehittymistä edistetään mm. jaetun johtajuuden ja kokeiluihin kannustamisen sekä avoimen ja suvaitsevaisen ilmapiirin avulla.

4.2. Martinlaakson koulun oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteet

Joustavat ryhmät

- Martinlaakson koulussa pyritään ryhmittelemään oppilaita joustavasti. Joustavan ryhmittelyn mahdollisuus ja ryhmän koko huomioidaan työjärjestyksiä suunniteltaessa. Joustava ryhmittely on yksi keino toteuttaa oppilaiden omia oppimispolkuja. Tavoitteena on, että valmistavien luokkien, pienryhmien ja vammaisopetuksen luokkien oppilaat osallistuvat taitojensa ja kykyjensä mukaan yleisopetukseen.

Turvallinen ja oppilaan terveyttä edistävä koulu

- Kaikilla oppilailta ja aikuisilla on oikeus turvalliseen ja terveeseen työskentely-ympäristöön. Koulussamme ennaltaehkäistään syrjintää, kiusaamista, väkivaltaa ja epäasiallista käytöstä sekä puututaan niihin välittömästi.
- Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR) kokoontuu säännöllisesti kehittämään koulun hyvinvointia. Oppilashuollon palvelut ovat oppilaan saavutettavissa päivittäin. Terveellinen kouluruoka ja päivittäinen liikunta, kuten välituntiliikunta, tukevat oppilaan hyvinvointia. Koulurakennuksen kunnosta pidetään huolta ja vikoihin puututaan viipymättä.

Monipuoliset ja mukautuvat oppimisympäristöt

- Koulurakennuksen tiloja hyödynnetään monipuolisesti. Lisäksi hyödynnetään luontoa, lähiympäristöä ja yhteistyökumppaneiden tarjoamia tiloja aktiivisesti.
- Oppimista ei tapahdu ainoastaan koulussa. Koulussa otetaan huomioon koulun ulkopuolella tapahtuva oppiminen ja osaamisen karttuminen, sekä hyödynnetään oppilaan erityisosaamista ja erityistaitoja osana opetusta.

- Tieto- ja viestintäteknologia on olennainen osa monipuolista oppimisympäristöä, ja sitä hyödynnetään aktiivisesti.

4.3. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutuminen, seuranta, arviointi ja kehittäminen

Ensimmäisestä kolmanteen luokkaan monialaisia kokonaisuuksia toteutetaan mm. kasvatuksellisten teemojen mukaan tai erilaisin projektein.

Neljännestä yhdeksänteen luokkaan monialaiset oppimiskokonaisuudet pyritään Martinlaakson koulussa järjestämään valinnaisaineiden tai erilaisten projektien muodossa, joiden sisältöihin oppilaat pääsevät itse vaikuttamaan. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien järjestämistä täsmennetään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

Oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa huomioidaan oppilaiden ikätaso ja tarpeet sekä oppilaiden ja opettajien erityisosaaminen. Oppimiskokonaisuus voi olla koko koulun yhteinen tai tiettyjen vuosiluokkien välinen.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien oppilasarvioinnissa käytetään monipuolista ja jatkuvaa arviointia sekä oppilaan itsearviointia. Oppimiskokonaisuuksien kokonaisvaltaista onnistumista arvioi koko kouluyhteisö. Saadun palautteen perusteella kehitetään seuraavan lukuvuoden monialaisia kokonaisuuksia.

Vuosiluokat muodostavat opetuksellisesti eheän ja kasvatuksellisesti johdonmukaisen jatkumon. Eri oppiaineet luovat rakenteita ja sisältöjä, joissa oppiaineiden yhteisiä teemoja käsitellään samanaikaisesti eri tiedonalojen lähtökohdista. Näin tuetaan oppilaan maailmankuvan jäsentämistä.

Eri vuosiluokilla painotetaan kasvatuksellisia teemoja seuraavasti:

- 1.luokka: Minä koululaisena**
- 2.luokka: Minä ystäväenä**
- 3.luokka: Minä ryhmän jäsenenä**
- 4.luokka: Minä osallisena koulussa**
- 5.luokka: Minä ja kaverit**
- 6.luokka: Minä oppijana ja koululaisena**
- 7.luokka: Ystävyys, yhteistyö ja avunanto**
- 8.luokka: Minä maailmassa (Kuka minä olen ja mikä on paikkani tässä maailmassa?)**
- 9.luokka: Minä aktiivisena kansalaisena**

LUKU 5 OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.1. Yhteinen vastuu koulupäivästä

Martinlaakson koulussa työskennellään sen eteen, että oppilas ja henkilökuntaan kuuluvat aikuiset tuntevat olonsa kouluyhteisössä turvalliseksi. Hyvää ja turvallista koulupäivää pyritään edistämään erilaisin keinoin. Koulupäivä on oppilaiden ikätasoon nähden sopivan pituinen, ja oppitunnit pyritään jakamaan tasaisesti koko viikolle. Oppilaiden yksilölliset vahvuudet ja tuen tarpeet pyritään ottamaan huomioon toimivien opetusryhmien aikaansaamiseksi. Oppilaiden ryhmäytymistä ja mielenterveystaitoja - esimerkiksi

pettymysten käsittelyä, tunteiden tunnistamista ja niiden säätelyä - tuetaan opetuksessa. Opetus pyritään järjestämään niin, että jokainen saa opiskella omalla tasollaan ja saa tarvitsemansa tuen opiskeluunsa.

Koulun ilmapiiri

Martinlaakson koulussa on avoin ja suvaitsevainen ilmapiiri. Ilmapiirin luominen lähtee koulun johdosta. Koulun johto näkyy sekä arjessa että juhlassa. Martinlaakson koulussa hyvän ilmapiirin muodostuminen alkaa opettajien yhteen hiileen puhaltamisesta ja heijastuu siten oppilaiden hyvinvointiin. Johdon ja muun henkilöstön välillä on avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutussuhde sekä kannustava asenne, mikä välittyy turvallisuuden tunteena oppilaille. Jokaisen opettajan ja oppilaan vahvuudet tulevat mahdollisuuksien mukaan huomioiduiksi koulun arjessa. Kouluyhteisön jäsenten keskinäistä vuorovaikutusta tuetaan mm. järjestämällä erilaisia teemapäiviä ja työhyvinvointiin liittyviä tapahtumia.

Kiusaamista ei Martinlaakson koulussa sallita. Kiusaamiseen puututaan aina. Martinlaakson koulussa toista kannustetaan ja tsemptaan!

Turvallinen välitunti

Martinlaakson koulussa turvallinen välitunti koostuu mahdollisuuksista liikkua, leikkiä ja pelata valvotusti. Välituntitoimintaa kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa enemmän oppilasta osallistavaan suuntaan. Välitunneilla valvojien määrä on riittävä ulko- ja sisätiloissa. Martinlaakson koulussa pyritään järjestämään päivittäin välituntitoimintaa, mikä edistää oppilaiden ja henkilökunnan toisiinsa tutustumista mielekkään tekemisen lomassa. Välituntitoiminnasta vastaavat opettajat yhdessä välituntitoimintaan osallistuvien oppilaiden kanssa.

Turvalliset siirtymätilanteet

Siirtymätilanteiden sujuvuus turvataan selkeillä rakenteilla, ohjeistuksella ja valvonnalla.

Hyvä ja turvallinen kouluruokailu

Martinlaakson koulussa ruokailu nähdään tärkeänä osana koulupäivää. Koulussa kannustetaan oppilaita syömään kouluruoka päivittäin. Oppilaita ohjataan pienestä pitäen hyviin ruokatapoihin ja vastuullisuuteen ja tätä kasvatustyötä jatketaan koko koulupolun ajan. Kouluruokailusta pyritään järjestämään viihtyisiä virkistätymishetkiä, jossa mahdollistuu luonteva vuorovaikutus sekä oppilaiden kesken että aikuisten kanssa. Ruokailu tapahtuu valvotusti.

Oppilaat osallistuvat kouluruokailun kehittämiseen ja järjestämiseen sekä ruokalaviihtyvyyden parantamiseen. Yläkoululaiset tekevät mahdollisuuksien mukaan lyhyen TET-harjoittelun ruokalassa. Ruokailun kehittäminen vaatii opettajilta pitkäjänteisyyttä ja johdonmukaisuutta.

Ympäristövastuullisuus

Martinlaakson koulussa ympäristövastuullinen toiminta pyritään sisällyttämään kaikkiin oppiaineisiin. Koulurakennuksesta ja lähiympäristön siisteydestä ja viihtyvyydestä pidetään huolta. Oppilaita opastetaan kiinnittämään huomiota eri tilojen siisteyteen, ja henkilökunta puuttuu järjestelmällisesti havaitsemiinsa epäkohtiin. Arkitilanteissa opittuja taitoja voidaan syventää erilaisin projektein. Martinlaakson kouluun pyritään luomaan tekemisen kautta aitoa arvostusta ja välittämisen kulttuuria omasta ympäristöstä.

Koulun arjessa korostetaan säästäväisyyttä ja huolenpitoa tarvikkeista ja välineistä sekä luopumista turhan paperin, veden ja sähkön käytöstä. Kierrätystä ja lajittelua käsitellään eri oppiaineiden sisällä ja toteutetaan käytännössä. Toimintaan osallistuvat oppilaat sekä koko henkilökunta.

Lähiympäristöön ja -luontoon tutustuminen mahdollisuuksien mukaan on osa Martinlaakson koulun toimintakulttuuria. Oppilaita kannustetaan tulemaan kouluun kävellen ja pyöräillen siten, että he kiinnittävät huomiota omaan ja muiden turvallisuuteen.

Ympäristövastuullisuuteen liittyvien teemojen puitteissa järjestetään mahdollisia yhteistyöprojekteja huoltajien sekä muiden tahojen kanssa esimerkiksi vierailuin. Oppilaskunta on mahdollisuuksien mukaan niiden järjestelyissä mukana. Pienin teoin ”martsarilaisista” kasvatetaan ekologisesti sivistyneitä kansalaisia, jotka huolehtivat itsestään, muista ja ympäristöstään.

5.2. Yhteistyö

Osallisuus koulussa

Avoin ja suvaitsevainen ilmapiiri sekä yksilöllisyyden arvostaminen ovat osallisuuden edellytyksiä. Osallisuus luo yhteisöllisyyttä. Martinlaakson koulun tavoitteena on, että jokainen tuntee itsensä tärkeäksi ja arvostetuksi omana itsenään. Oppilasta kannustetaan omien mielipiteiden rakentamaan ilmaisuun eri keinoilla ja kuuntelemaan sekä arvostamaan toisen näkemystä.

Martinlaakson koulussa oppilaalla on aktiivinen rooli oppimisprosessissa. Oppimispolut pyritään rakentamaan yksilöllisesti ja oppilaan omista vahvuuksista lähteviksi. Oppilasta kuullaan häntä koskevassa päätöksenteossa.

Martinlaakson koulussa toimii aktiivinen oppilaskunta, ja sen hallitus vastaa oppilaskunnan toiminnan suunnittelusta ja organisoinnista. Oppilaskunnan hallitusta kuullaan koulun päätöksenteossa. Oppilaskunta kehittää koulua yhdessä opettajien, johtoryhmän ja huoltajien kanssa.

Jokaisella koulun oppilaalla ja henkilöstön jäsenellä on mahdollisuus tehdä aloitteita oppilaskunnan hallitukselle ja koulun johtoryhmälle. Oppilaille luodaan mahdollisuuksia vaikuttaa oman luokkansa toiminnan kehittämiseen. Oppilaat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan mm. välituntitoiminnan, kouluruokailun ja koulun kerhotoiminnan kehittämiseen. Oppilasryhmät voivat suunnitella ja järjestää erilaisia tapahtumia ja teemapäiviä kouluvuoden aikana.

Osallisuuden toteutumista arvioidaan lukuvuosittain mm. itsearviointin ja kyselyiden muodossa.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyö tukee oppijan kehitystä ja kasvua. Laadukas yhteistyö vaatii molemminpuolista luottamusta, avoimuutta ja arvostusta. Koulu tukee kotien kasvatustehtävää ja vastaa oppilaan opetuksesta ja kasvatuksesta kouluyhteisön jäsenenä. Huoltajien osallisuus sekä mahdollisuus olla mukana koulutyössä ja sen kehittämisessä ovat keskeinen osa Martinlaakson koulun toimintakulttuuria. Koulu järjestää mahdollisuuksien mukaan tapahtumia, joiden toteutukseen huoltajat voivat osallistua suoraan tai vanhempain-yhdistyksen kautta.

Vanhempainyhdistys on tärkeä ja aktiivinen kumppani koulun kehittämisessä, sekä tapahtumien ja teemapäivien suunnittelussa ja toteutuksessa. Luokkatoimikunnat tukevat luokkien toimintaa ja Musiikin tuki ry. tukee koulumme musiikin opetusta.

Kodin ja koulun jokapäiväisen yhteistyön muotoja on lukuisia. Yhteistyössä hyödynnetään sähköisiä viestintäkanavia, kuten Wilmaa, sekä henkilökohtaisia tapaamisia ja yhteydenottoja. Koulu tiedottaa tapahtumista aktiivisesti huoltajille mm. koulun kotisivuilla.

Yhteistyön organisointi ja kehittäminen koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

Ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on lisätä oppimisympäristöjen monipuolisuutta, tukea oppimista ja edistää oppilaiden hyvinvointia. Koulun lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan ne tahot, joiden kanssa lukuvuoden aikana tehdään yhteistyötä. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat lähikirjasto, pelastuslaitos, poliisi, sosiaali- ja nuorisotoimi sekä seurakunta. Vuosittain valitaan muutama kumppani, joiden kanssa yhteistyötä kehitetään. Mukana prosessissa ovat oppilaat sekä mahdollisuuksien mukaan huoltajat.

Yhteistyön kehittymistä arvioidaan lukuvuosittain osana toiminnan arviointia. Palautetta yhteistyöstä kysytään myös oppilailta ja tarvittaessa huoltajilta.

5.3. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Etäopetusta hyödynnetään Martinlaakson koulussa mahdollisuuksien mukaan sekä osana opetuksen monipuolistamista että yksilöllisten koulupolkujen rakentamisen apuna. Pitkäaikaiset sairaudet sekä muut tilanteet, jolloin oppilas on estynyt tulemasta kouluun, ovat esimerkkejä tilanteista, joissa etäopetusta ensisijaisesti voidaan käyttää.

Etäopetuksen keinoin voidaan myös monipuolistaa oppiaineiden sisältöjen opetusta. Valinnaisten aineiden, erityisesti vieraiden kielten opetusta, voidaan yhdistää eri koulujen välillä tilanteissa, joissa koulun omat ryhmät ovat pieniä ja opetus jäisi muuten toteutumatta. Samoin etämahdollisuutta voidaan laajentaa monikulttuurisessa koulussa myös harvinaisempien omien äidinkielten sekä uskontojen opetukseen. Koulumme on lisäksi mukana kansainvälisissä projekteissa, jolloin yhteydenpitoa voidaan helpottaa sosiaalisen median avulla ja tuoda tunneille aitoa ja reaaliaikaista kanssakäymistä ja eri kulttuureista oppimista.

Etävieraiden tuominen tunneille tai esimerkiksi aamunavauksiin rikastuttaa opetusta ja lisäävät yhteistyötämme eri organisaatioiden välillä. Koulun tapahtumat ja juhlat sekä oppilastyöt voidaan viedä verkkoon huoltajien ja eri yhteistyötahojen nähtäväksi. Tulevaisuudessa koulu pyrkii tekemään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä useampien oppilaitosten kanssa opetustarjonnan edelleen laajentamiseksi etäyhteyksiä hyödyntäen.

5.4. Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Koulun ulkopuolisten toimijoiden mukanaolo koulun arjessa on toivottavaa. Pyrimme järjestämään ulkopuolisten toimijoiden kanssa koulun arvoja tukevaa kokonaisuuksia eheyttävää toimintaa.

Kirjasto

Martinlaakson koulu tekee yhteistyötä Martinlaakson kirjaston kanssa. Kirjasto opastaa kirjaston käytössä ja tiedonhaussa. Tavoitteena on, että oppilaat tekevät yhteistyötä kirjaston kanssa vähintään kahtena vuotena peruskoulun aikana.

Koulun oma kirjasto pyritään pitämään tehokkaassa käytössä myös välituntien aikana.

Kulttuuri

Martinlaakson koulu tekee yhteistyötä Vantaan kulttuuripalvelujen kanssa.

Seurakunta

Vantaankosken seurakunta on Martinlaakson koulun kasvatuskumppani. Yhteistyö Vantaankosken seurakunnan kanssa koostuu seuraavista:

1. Kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen

- ryhmäytykset

- kriisityö

2. Opetuksellinen yhteistyö

- oppituntivierailut

3. Hengellinen yhteistyö

- yksi koulukirkko vuosittain

Yhteistyön tarkemmista sisällöistä sovitaan vuosittain erikseen.

Nuorisotoimi

Martinlaakson nuorisotila toimii Martinlaakson koulun yhteydessä. Nuorisotoimen työntekijöiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä koulun arjessa esimerkiksi järjestämällä yhteistä välituntitoimintaa. Koulun yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR) kutsuu vuosittain nuorisotyöntekijät keskustelemaan ajankohtaisista asioista.

Koulun kerhotoiminta

Martinlaakson koulussa kerhotoimintaan suhtaudutaan myönteisesti. Kerhotoimintaa pyritään järjestämään jokaiselle vuosiluokalle niin, että se on oppilaalle mielekästä ja tukee hänen kasvuaan ja kehitystään mahdollisimman monipuolisesti.

Kerhot pyritään järjestämään niin, että oppilaan on vaivatonta osallistua kerhoon ennen tai jälkeen koulupäivän. Myös välituntikerhot ovat mahdollisia. Erilaisille seuroille ja järjestöille pyritään järjestämään mahdollisuus pitää kerhoja koulun tiloissa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Martinlaakson koulussa aamu- ja iltapäivätoiminta painottuu vammaisopetuksen oppilaisiin. Lisäksi koulu tekee yhteistyötä ulkopuolisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävien tahojen kanssa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämissä otetaan huomioon oppilaan koulupäivän sujuva jatkumo.

Liikennetaidot

Martinlaakson koulussa liikennetaitoja pyritään harjoittelemaan ikätasoon nähden sopivilla tavoilla opetussuunnitelman sisältöjä noudattaen. Liikennetaitokasvatuksessa tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä myös koulun ulkopuolisten tahojen, kuten poliisin, kanssa. Koulussa järjestettävien teemapäivien yhteyteen pyritään sisällyttämään liikennekasvatusta.

LUKU 6 OPPIMISEN ARVIOINTI

Arviointi Martinlaakson koulussa

Martinlaakson koulussa arviointikulttuuria kehitetään vuorovaikutuksessa opetushenkilöstön, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Opetushenkilöstö käy lukuvuosittain keskustelua arviointikulttuuriin liittyvistä perusteista luokkatasoisin, aineryhmittäin ja koko työyhteisön kesken. Opettajat ottavat huomioon oppilaiden kielitaustan ja tuen tarpeen merkityksen arviointitiedon kokoamisessa. Arvioinnin keskiössä ovat asiat, joihin oppilas omalla työllään voi vaikuttaa; arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilaiden kanssa keskustellaan arvioinnista luokissa ja vanhempien kanssa vanhempainilloissa. Huoltajia tiedotetaan oppiaineiden tavoitteista ja arvioinnin perusteista eri tavoin. Tämä tapahtuu koulun kotisivujen, kuukausitiedotteiden sekä opettajien lähettämien erillisten tiedotteiden kautta. Oppimissuunnitelmien ja henkilökohtaisten opetuksen järjestämistä koskevien suunnitelmien (HOJKS) päivittäminen sekä arviointikeskustelut ovat tärkeä vuorovaikutuksellinen kanava kodin ja koulun välillä.

Oppitunneilla tutustutaan kunkin aineen tavoitteisiin ja arvioinnin kohteisiin. Oppilasta ohjataan itsenäiseen ajatteluun ja arviointitiedon hyödyntämiseen. Painopiste arvioinnissa on oppilaan oppimisprosessissa. Keskeistä on oppilaan onnistumisten huomioiminen ja että oppilas saa realistisen kuvan itsestään oppijana. Arviointia tapahtuu jatkuvasti luokkatilanteissa ja oppilaille annetaan ohjaavaa ja kannustavaa palautetta koulupäivän aikana. Oppilaita rohkaistaan keskustelemaan oppimisprosessista ja

arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä. Itsearviointia ja kannustavaa vertaisarviointia harjoitellaan ensimmäisestä luokasta lähtien ja niitä toteutetaan säännöllisesti koko koulupolun ajan.

Martinlaakson koulussa oppilas voi näyttää osaamistaan monipuolisilla tavoilla. Näitä tapoja voivat olla muun muassa seuraavat: erilaiset kokeet (kirjalliset, suulliset ja pilkotut kokeet, video, kotikoe, aineiston kanssa tehtävä koe), tuntityöskentely, pari- ja ryhmätyöskentely, portfolio, oppimispäiväkirjat ja projektit. Menetelmiä valittaessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset erot, kuten kieli- ja kulttuuritausta sekä erityiset tarpeet, mm. oppimisvaikeus.

Opettajat jakavat keskenään hyviä sekä toimivia arviointikäytäntöjä ja kehittävät niitä ajanmukaisia välineitä hyödyntäen. Opettaja seuraa aktiivisesti oppilaidensa oppimistuloksia ja käyttää tätä tietoa hyväksi reflektoidessaan ja suunnitellessaan omaa opetustaan. Opettaja suhtautuu avoimesti oppilaiden erilaisiin ratkaisutapoihin osana oppimisprosessia. Jokainen oppii tyylillään.

Käyttäytymisen kriteerit on kuvattu liitteessä 1.

LUKU 7 OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

7.1. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestämiseen liittyvät keskeiset linjaukset

Ennaltaehkäisevää työtä toteutetaan esimerkiksi mielenterveys- ja kaveritaitojen opettamisen, kummiluokkatoiminnan, luokkien ryhmäyttämisen ja erilaisten oppimista tukevien järjestelyiden kautta. Tällaisia järjestelyjä ovat esimerkiksi ennakkoiva tukiopetus, joustavat ryhmittelyt ja erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen. Koulussamme kannustetaan monipuolisten opetusmenetelmien sekä arvioinnin kehittämiseen siten, että oppilas voi näyttää osaamistaan monilla eri tavoilla. Nivelvaiheissa koulu toteuttaa tiedonsiirrot Vantaalla sovittujen prosessien mukaisesti pyrkien näin myös edistämään oppilaiden koulunkäynnin sujuvuutta ja hyvää oppimista.

Tukitoimien ja joustavien opetusjärjestelyjen laadukkaan suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana on huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö sekä opettajien yhteissuunnittelu. Kodin ja koulun välinen yhteistyö perustuu Martinlaakson koulussa kasvatuskumppanuuteen. Kuuleminen, kunnioitus, luottamus sekä keskinäinen vuoropuhelu ovat kumppanuuden keskeiset toimintaperiaatteet.

Oppilashuolto ja yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR) tekevät aktiivisesti yhteistyötä opettajien kanssa oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR) kutsuu myös huoltajia ja oppilaita vähintään kerran vuodessa yhteiseen tapaamiseen. Tavoitteena on aktiivinen vuoropuhelu oppimisen ja koulunkäynnin tuen kehittämisessä.

7.2. Kolmiportainen tuki

Yleinen tuki

Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Tällöin kodin ja koulun yhteistyötä tiivistetään. Luokanohjaaja ja muut oppilasta opettavat opettajat laativat tarvittaessa yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tueksi oppimissuunnitelman, joka tarkistetaan vuosittain.

Yleisen tuen tukimuotoja ovat koulussamme ensisijaisesti opetuksen eriyttäminen ja palkitus, samanaikaisopetus, tuki kotitehtävien teossa (läksyparkkitoiminta), tukiopetus, osa-aikainen erityisopetus

ja koulunkäyntiavustajan tuki. Oppilas voi saada myös oppilashuollollista tukea. Opetus pyritään järjestämään joustavasti siten, että oppilaan tarpeet tulevat huomioiduiksi. Erilaiset oppimisympäristöt ja monipuoliset opetusmenetelmät tukevat oppijan menestymistä omalla oppimispolullaan.

Tehostettu tuki

Mikäli oppilas tarvitsee yleistä tukea vahvempaa, pitkäaikaisempaa ja suunnitelmallisempaa tukea, hänen tukitoimiaan tehostetaan. Tehostettu tuki perustuu oppilaan luokanohjaajan yhteistyössä erityisopettajan kanssa laatimaan pedagogiseen arvioon, jossa kuvataan oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kokonaistilanne. Tehostettuun tukeen siirtyminen käsitellään ja sovitaan moniammatillisesti sen oppilashuollon ammattihenkilön kanssa, jonka osaamisalaan oppilaan asia kuuluu (koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja ja/tai koulupsykologi). Samoin menetellään palattaessa tehostetusta tuesta yleiseen tukeen. Yhteistyö oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa on ensiarvoisen tärkeää sekä tuen tarpeiden selvittämisen että tuen suunnittelun ja onnistuneen toteuttamisen kannalta. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä myös koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen tai verkostojen kanssa.

Tehostetun tuen toteuttamiseksi oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma, jossa kuvataan oppilaan tarvitsema tuki ja sen järjestäminen. Erilaiset joustavat ja yksilölliset ratkaisut ovat mahdollisia, ja tavoitteena on tukea oppilaan onnistumisen kokemuksia. Suunnitelmaa arvioidaan ja tarkistetaan vähintään kerran lukuvuodessa ja aina tuen tarpeen muuttuessa oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Tehostetun tuen konkreettisissa tukimuodoissa korostuvat oppilashuollon tuki, osa-aikainen erityisopetus ja koulunkäyntiavustajan tarjoama tuki. Osa-aikainen erityisopetus voidaan toteuttaa samanaikaisopetuksena oppilaan omassa ryhmässä tai erityisopettajan pienryhmässä. Oppilas voi myös mahdollisesti opiskella sovitun jakson ajan erityisluokanopettajan opettamassa pienryhmässä. Lisäksi oppilaan oppimissuunnitelmassa määritellään tarvittaessa opiskelun erityiset painoalueet yhdessä tai useammassa oppiaineessa oppilaan oman vuosiluokan kaikkein keskeisimmistä sisällöistä. Tavoitteena on näin auttaa oppilasta saavuttamaan oppiaineen keskeiset sisällöt ja samalla vahvistaa oppimaan oppimisen taitoja.

Erityinen tuki

Mikäli tehostettu tuki ei riitä oppilaan tarpeiden huomioimiseen, voidaan päätyä erityiseen tukeen. Erityisen tuen päätöksen edellytyksenä on pedagogisen selvityksen laatiminen ja oppilaan ja huoltajan kuuleminen. Oppilaan luokanohjaaja laatii yhteistyössä erityisopettajan kanssa pedagogisen selvityksen ja selvitys käsitellään moniammatillisesti oppilaan asian kannalta keskeisen oppilashuollon ammattihenkilön kanssa. Pedagogista selvitystä täydennetään tarvittaessa asiantuntijalausunnolla. Erityisestä tuesta tekee hallintopäätöksen läntisen alueen aluepäällikkö, ja tuen tarve tarkistetaan vähintään 2. ja 6. luokan aikana.

Erityisen tuen oppilas voi opiskella joko kokonaan tai osittain yleisopetuksen ryhmässä tai pienryhmässä. Erityistä tukea saavalle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). HOJKS laaditaan lukuvuoden alussa ja tarkistetaan keväällä yhteistyössä oppilaan, huoltajien, opettajien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Usein yhteistyötä tehdään sekä oppilaan moniammatillisen ryhmän että koulun ulkopuolisten verkostojen kanssa.

Erityisessä tuessa oppilas voi saada kaikkia perusopetuksen tuen muotoja, joista korostuvat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama tuki, tukiopetus sekä erilaiset oppilashuollon palvelut. Oppilaan opiskelussa voidaan myös hyödyntää erityisiä painoalueita yhdessä tai useammassa oppiaineessa tai hänen erityisen tuen päätöksessään voidaan sopia tarvittaessa oppiaineen / -aineiden yksilöllistämisestä.

7.3. Perusopetuslaissa säädetty tukimuodot

Aloitteen lisätuen järjestämisestä voi tehdä oppilas itse, hänen huoltajansa tai oppilasta opettava opettaja. Tukimuodoista tiedotetaan koulun lukuvuosioppaassa ja vanhempainilloissa. Koulun johto ja yhteisöllinen

hyvinvointiryhmä (YHR) seuraavat tukimuotojen käyttöä ja oikeaa kohdentumista lukuvuoden mittaan ja tältä pohjalta tehdään tarvittavat muutokset luokkien saamaan tukeen.

Tukiopetus

Martinlaakson koulussa oppilaan oma luokanohjaaja, häntä opettava aineenopettaja, erityisopettaja tai saman luokkatason toinen opettaja voi antaa oppilaan tarvitsemaa tukiopetusta. Tukiopetusta annetaan pääsääntöisesti oppilaan koulupäivän ulkopuolisella ajalla, mutta sitä voidaan järjestää tarvittaessa perustellusti myös oppilaan koulutuntien aikana.

Osa-aikainen erityisopetus

Osa-aikaista erityisopetusta voidaan antaa tuen kaikissa vaiheissa oppilaan tarpeen mukaan. Luokkatasosta vastaava laaja-alainen erityisopettaja voi toimia samanaikaisopettajana oppilaan omassa luokassa tai järjestää opetuksen erillisessä tilassa pienryhmä- tai yksilöopetuksena.

Avustajapalvelut

Luokkien saama koulunkäyntiavustaresurssi jaetaan Martinlaakson koulussa luokan oppilasmäärä ja oppilaiden ikä sekä oppilaiden tuen tarpeet mahdollisimman hyvin huomioiden. Lisäksi opettajat käyvät luokkatasoittain keskustelun opettamiensa ryhmien tilanteesta.

LUKU 9 KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ

9.1. Kielitietoinen toimintakulttuuri

Martinlaakson koulussa huomioidaan kielitietoisuus: kielen merkitys kaikessa kanssakäymisessä ja opettamisessa. Eri oppiaineissa on oma tapansa käyttää kieltä ja esittää asioita. Kaikkien opettajien tulee avata oppilaille oman oppiaineensa käsitteistöä ja ohjata heitä tuottamaan oppiaineensa sisältöön liittyviä tekstejä, kuten esseevastauksia ja tutkielmia.

Oppilaiden kanssa harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista oppiainerajat ylittävästi. Jokainen opettaja on oman oppiaineensa sisällön ja kielimuodon hallitsija, ja tätä asiantuntemusta hyödynnetään opettajien välisessä yhteistyössä. Opetettava asia esitetään konkreettisesti ja havainnollisesti sekä liitetään lapsen omaan kokemusmaailmaan. Kielitietoinen opetus on koulun kaikkien oppilaiden etu.

Kielestä huolehtiminen ja kielimallina toimiminen kuuluu kaikille koulun aikuisille. Oppilaita ohjataan havaitsemaan eri tilanteisiin liittyviä kielenkäytön ja viestinnän tapoja. Koulussa hyödynnetään myös Martinlaakson alueen kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta.

9.2. Oppilaiden omien äidinkielen ja kulttuurien huomioiminen

Martinlaakson koulussa kansainvälisyys näkyy niin arjessa kuin juhlassa. Oppilaiden hallitsevat kielet otetaan huomioon osana aamunavauksia, projekteja ja teemapäiviä. Huoltajille kerrotaan koulun käytänteistä käyttämällä tulkkipalveluja, kääntämällä tärkeimmät tiedotteet eri kielille ja järjestämällä tarpeen mukaan monikulttuurisia vanhempainiltoja.

Oman äidinkielen opettajien kanssa tehdään yhteistyötä esimerkiksi luokkatasoittain. Oppilaan oppimista katsotaan edistävän, jos oman äidinkielen tuntien aiheet integroidaan muiden oppiaineiden sisältöihin ja käsitteisiin. Samanaikais- ja tukiopetusta voidaan tarjota myös oppilaan omalla äidinkielellä. Erityisen hyödyllistä on, jos sekä suomenkielisessä että äidinkielisessä tukiopetuksessa käsitellään tulevien aihepiirien keskeisiä käsitteitä etukäteen.

Koulussa kehitetään eri kieliryhmien sisäistä tukioppilastoimintaa. Samaan aikaan tuetaan eri kieliryhmien sopeutumista suomenkieliseen kouluyhteisöön. Martinlaakson koulussa oppilas nähdään yksilönä - ei vain oman kieliryhmänsä edustajana.

9.3. Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen

Martinlaakson koulussa siirrytään valmistavasta opetuksesta perusopetukseen yksilöllisesti ja joustavasti turvallisuus huomioiden. Tärkeänä nähdään, että oppilas saa siirtymävaiheessa henkilökohtaista ohjausta ja tukea. Liike opetusryhmien välillä voi olla molemminpuolista, sillä jo valmistavan opetuksen aikana oppilasta integroidaan mahdollisimman paljon perusopetukseen. Toisaalta taas perusopetukseen siirtynyt oppilas voi mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan saada edelleen valmistavan opetuksen tukea. S2-opettajat tukevat siirtymistä luokanohjaajien ohella. Erityistä huomiota kiinnitetään oppilaan sopeutumiseen uuteen ryhmään.

Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyneiden oppilaiden oppimissuunnitelmia päivitetään vähintään vuoden ajan ja oppilaiden mahdolliseen lisätuen tarpeeseen kiinnitetään huomiota. Oppilaille voidaan tarjota myös omaa tukiopetusta ja kerhotoimintaa. Tieto- ja viestintätekniikkaa hyödynnetään monipuolisesti kaikissa oppilaan koulupolun vaiheissa.

Martinlaakson koulun valmistavasta opetuksesta muihin kouluihin siirtyvien oppilaiden osalta järjestetään huolellinen tiedonsiirto.

LIITE 1. Käyttäytymisen arviointi

Martinlaakson koulun käyttäytymisen kriteerit ovat:

10 (ERINOMAINEN)	OPPILAS • kunnioittaa toisia ihmisiä • noudattaa koulun sääntöjä • edistää hyvää ilmapiiriä koulussa • hoitaa oman koulutyönsä moitteetta • on oma-aloitteinen ja ottaa vastuun toiminnastaan • on yhteistyökykyinen, rehellinen ja luotettava • tulee ajoissa oppitunneille • antaa työrauhan itselleen ja muille
9 (KIITETTÄVÄ)	OPPILAS • huomioi toimissaan toiset ihmiset • hoitaa oman koulutyönsä moitteetta • asennoituu oppimiseen ja koulunkäyntiin myönteisesti sekä vastuuntuntoisesti • toimii yhteisten sääntöjen mukaan • on yhteistyökykyinen, rehellinen ja luotettava • tulee ajoissa oppitunneille • antaa työrauhan itselleen ja muille
8 (HYVÄ)	OPPILAS • toimii useimmiten koulun tavoitteiden mukaisesti • käyttäytyy pääsääntöisesti asiallisesti kaikkia kohtaan • on yhteistyöhaluinen • huolehtii yleensä työvälineistään ja tehtävistään • ymmärtää tekemänsä virheet ja puutteet käytöksessään ja yrittää korjata niitä • tulee pääsääntöisesti ajoissa oppitunneille • antaa useimmiten työrauhan itselleen ja muille
7 (TYYDYTTÄVÄ)	OPPILAS • huolehtii työvälineistään ja tehtävistään toisinaan puutteellisesti • on yhteistyöhaluinen, mutta ei aina yhteistyökykyinen • rikkoo joskus yhteisiä sääntöjä ja toimii välinpitämättömästi • saattaa suhtautua toisia kohtaan epäkunnioittavasti • myöhästelee jonkin verran ja/tai on luvottomasti poissa • ei aina anna riittävästi työrauhaa
6 (KOHTALAINEN)	OPPILAS • suhtautuu työntekoon ja työvälineisiin usein välinpitämättömästi • ei anna riittävästi työrauhaa • saattaa käyttäytyä röyhkeästi ja epäasiallisesti • on saanut rangaistuksia, mutta ei ole muuttanut käytöstään toivotusti • myöhästelee ja/tai on luvottomasti poissa
5 (VÄLTÄVÄ)	OPPILAS • asennoituu hyvin välinpitämättömästi koulua ja koulun sääntöjä kohtaan • ei pyri korjaamaan omaa toimintaansa annetun palautteen perusteella • käyttäytyy röyhkeästi ja epäasiallisesti • on usein myöhässä ja/tai luvottomasti poissa • rikkoo säännöllisesti työrauhaa
4 (HYLÄTTY)	OPPILAS • ei pysty lainkaan noudattamaan koulun sääntöjä